Årsberetning 2015

Aalborg Zoo

www.aalborgzoo.dk
#aalborgzoo

Medarbejdere

Protektor
H.K.H. Prins Joachim

Bestyrelse

Steen Royberg, formand, udpeget af Aalborg Byråd
Niels Iversen, næstformand, valgt efter indstilling fra Aalborg Universitet
Nuuradiin Salah Hussein, bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd
Mette Ekstrøm, bestyrelsesmedlem, udpeget af Aalborg Byråd
Lise Emborg, bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant for turisterhvervet
Jan Vestergaard Olsen, bestyrelsesmedlem, valgt som repræsentant for erhvervslivet
Marianne B. Andreasen, valgt som repræsentant for personalet

Zoologi og formidling

Rikke Kruse Nielsen, Zoologi- og formidlingschef
Jens Sigsgaard, zoolog
Trine Hammer Jensen, dyrlæge
Cino Pertoldi, professor
Morten Smetana, formidler

Direktør

Henrik Vesterskov Johansen

Ole Kristensen, dyrepasser
Vibeke Møller, dyrepasser
Marianne B. Andreasen, dyrepasser
Sara Villadsen, dyrepasser
Thorwald Eggers, dyrepasser
Paw Gosmer, dyrepasser
Kenneth Madsen, dyrepasser
Marianne Reetz, dyrepasser
Lise Andersen, dyrepasser
Laura Jensen, dyrepasser
Betina Andersen, dyrepasser
Karina Jensen, dyrepasser
Frank Thomsen, dyrepasser
Søren Trudslev Lassen, dyrepasser

Jesper Lauritzen, dyrepasser
Mads Vigeholm, dyrepasser
Jette Klavsen Pedersen, dyrepasser
Katrine Christensen, dyrepasser
Michella Højer, dyrepasser
Christian Yde, dyrepasser
Xenia Capton, dyrepasser
Anders Rasmussen, dyrepasserelev
Pernille Mikkelsen, dyrepasserelev
Stine Christiansen, dyrepasserelev
Michala Pedersen, dyrepasserelev
Amanda Bentzen, dyrepasserelev
Signe Thomsen, dyrepasserelev
Natasha Madsen, dyrepasserelev

Salg og kommunikation

Søren Sørensen, salgs- og kommunikationschef
Susanne Solskov, marketing
Nels Alrøe, events
Lotte Raal, salg
Helle Justesen, kommunikation

Spisesteder og butik

Lars Jeppesen, butiks- og restaurationshef
Lone Holmgaard, butik
Rasmus Hauthorner, kok
Morten Funder, kok

Drift og service

Peter Sønderby, driftschef
Allan Korup, maskinmester
Erik Nielsen, tømrer
Thejs Nielsen, smed
Kasper Andersen, tekniker
Tonny Urban, chauffør
Ole Thomsen, servicemedarbejder
Kirsten Jensen, gartner
Morten Rom, IT

Administration

Louise Haugaard, administrationschef
Susanne Kongsted, kontorfuldmægtig
Nikoline Thompsen, kontorelev

04 **Årets højdepunkter**
Europas bedste Zoo
Masterplan
Ny restaurantchef
Istiden vender tilbage
Højdepunkter hos dyrene
08 **Medarbejder Interviews**
Christian Hvidberg Yde
Xenia Capton
Lars Jeppesen
14 **Zoologi og formidling**
Sort kaiman
Giraf
Kirkeugle
Isbjørn
18 **Dyrlægeklinikken**
Operation Anna
20 **Forskning og naturbevaring**
Kirkeuglen
22 **Markedsføring**
24 **Formidling & arrangementer**
Zoofariscenen
Overnatning på savannen
Pinse i elefanternes tegn
Juleaften med fri entré
26 **Skoletjenesten**
28 **Naturvidenskabsfestival**
30 **Skovbakken**
32 **Året i tal og økonomi**
Indtægts- og udgiftsfordeling
36 **Samarbejdspartnere**

Årets højdepunkter

Lørdag den 18. april fejrede vi Aalborg Zoos 80 års fødselsdag. Havens protektor Hans Kongelige Højhed Prins Joakim deltog i fejringen og havde taget familien med til en spændende dag i Zoo. Også borgmester Thomas Kastrup Larsen og bestyrelsesformand Steen Royberg ønskede tillykke, og sammen med havens gæster blev de underholdt af vores trænede dyr på Zoofariscenen.

Samme dag markerede vi udgivelsen af bogen "Aalborg Zoo i 80 år – fra menageri til formidling og forskning" af Flemming Retbøll. Bogen beskriver den enorme udvikling Aalborg Zoo har gennemgået i sin 80-årige levetid. Da haven åbnede i 1935 var det med en begrænset dyrebestand, der hovedsageligt bestod af skandinaviske dyr som ræv, mår, ilder, hare og forskellige hjorte, men også nogle få eksotiske dyr som kæmpekænguru, malaybjørn og løve.

I dag er haven forvandlet til en moderne zoologisk have, der bringer gæsterne helt tæt på dyrenes fantastiske verden og arbejder aktivt med formidling, forskning og naturbevarelse.

Europas bedste Zoo

I 2015 blev Europas bedste zoologiske haver kåret for tredje gang, og Aalborg Zoo ligger helt i top. Vi blev bedømt første gang i 2013 og opnåede en flot fjerdeplads, men denne gang indtog vi førstepladsen i gruppen for haver med op til en halv million gæster.

Den flotte bedømmelse skyldes især kvaliteten og variationen i vores dyresamling, og det arbejde vi gør inden for forskning og naturbevarelse.

Prisen uddeles af Anthony Sheridan, forfatter og medlem af Zoological Society of London. I bogen "What Zoos Can Do", sammenligner og bedømmer han mere end 100 af Europas førende zoologiske haver på 40 forskellige parametre.

Vi er meget stolte over den fornemme udnævnelse. Det er en dejlig anerkendelse af det arbejde vi allerede har gjort og en kæmpe inspiration til at arbejde videre og bevare Aalborg Zoos position som en af de absolut bedste zoologiske haver i Europa.

Masterplan

Arbejdet med masterplanen "Aalborg Zoo 2030" fortsatte i 2015. Planen indeholder et sammenhængende design for hele haven, der inddeles i tydelige geografiske områder. Næste store område bliver med grønlandsk tema. Vi har mødt interesse fra en lang række personer og organisationer, der ønsker at samarbejde med os om at etablere et grønlandsk område, hvor alle otte grønlandske landdyr præsenteres i en kulturel kontekst. I en workshop sidst på året med det tyske arkitektfirma Dan Pearlmann, der har stået bag designet i masterplanen, udviklede vi de første ideer til en konkret plan for områdets udformning. Vi ønsker et område, der giver publikum en samlet oplevelse af den grønlandske natur, kultur og samfund. Området vil også rumme et grønlandsk formidlings- og forskningscenter og danne ramme for grønlandske kulturarrangementer.

Ny restaurantchef

Aalborg Zoos spisesteder har gennem de sidste mange år været forpagtet bort, men i 2015 overtog vi selv driften af disse og ansatte Lars Jeppesen som restaurantchef. Overtagelsen af havens spisesteder skal ses i lyset af Zoos Masterplan, hvor der er lagt op til en høj grad af tematisering og hvor autentisk mad bliver en helt central del af oplevelsen. Første skridt mod en anderledes madoplevelse i Aalborg Zoo var opførelsen af to nye kiosker, den ene med et gennemført sydamerikansk tema både i udsmykning og på menukortet. Konceptet videreudvikles i 2016 med nye menuer i Restaurant Skovbakken og nye zoo-relaterede og bæredygtige varer i Zoo-shoppen. Målet er, at gæsterne skal opleve, at de er i zoo, også mens de spiser, og have en helhedsoplevelse, hvor dyreanlæg, omgivelser, mad og souvenirs går op i en større enhed.

Istiden vender tilbage

2015 var også året, hvor vi for alvor satte gang i forberedelserne til den store istidsudstilling "Tilbage til istiden" som åbner i foråret 2016. For længst uddøde istidsdyr og mennesker genopstår i naturlig størrelse på vores store plæne. Det er kunsthåndværker Emilio Sheikhan, der i sit værksted i Göteborg har skruet tiden 20.000 år tilbage og genskabt gigantiske mammutter, en imponerende kæmpehjort, et par uldhårede næsehorn, en skovelefant og flere andre af istidens karismatiske dyr.

I 2016 åbner også den anden halvdel af udstillingen på Naturhistorisk Museum i Århus. Denne udstillingen fortæller historien om istidens opståen og livet på de store flade tundrastepper, og viser hvordan det landskab, vi kender i Danmark i dag, er opstået med isens skubben, pressen og masen.

Det er med støtte fra Nordea-fonden på 12 millioner kroner blevet muligt for os at lave den fælles udstilling om denne centrale periode i dansk landskabsdannelse. I 2017 bytter udstillingerne plads, og fra 2018 omformes de til en vandreudstilling, der ligesom isen kan vandre i Danmark.

Højdepunkter hos dyrene

Det var ikke en aprilsnar, da den 21-årige hanisbjørn Lars kom til Aalborg 1. april 2015. Vi har længe været på udkig efter en isbjørnehan til havens enlige hun Malik, og endelig lykkedes det at finde en egnet han. Og Lars er ikke hvilken som helst isbjørn, for han er far til den verdensberømte Knut, der levede i flere år i Berlin Zoo.

2015 bød på en vrimmel af dyreunger.
Hos bavianerne var der ren børnezoo med hele syv unger hen over sommeren. På den afrikanske savanne kunne vi glæde os over et et zebraføl, to kudukalve og fire oryxkalve.

Og i tropehuset lykkedes det endnu engang at få de truede sorte kaimaner til at yngle og forøge bestanden med 13 nye kaimanunger.

Sidst på sommeren ankom en ny giraf. Den unge hangiraf kom til Aalborg som avlstyr, fordi han genetisk er et rigtig godt match til vores hun-giraffer, og vi håber, de vil fortsætte den lange tradition for girafyngel, der er i Aalborg Zoo. Ikke færre end 94 kalve er det blevet til siden 1967.

4
3
2
150

Medarbejder interviews

Medarbejder Highlights

Christian Hvidberg Yde, dyrepasser

"Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2015?"

"Sidst på året fik jeg at vide, at min tidsbegrænsede stilling på 2 år i savanneafdelingen var blevet ændret til en fastansættelse – og det var årets bedste nyhed for mig personligt! Men den største begivenhed i vores afdeling var uden tvivl fødslen af et nyt føl hos zebraerne, en lille hingst, Obi. Vi mistede desværre et føl i 2014, og derfor brugte vi meget tid på at forberede os til ankomsten af det nye føl, og vi gjorde os mange overvejelser over, hvordan vi kunne sikre føllet så godt som muligt. Obis mor, Nanna, er den lavest rangerende af vores to hopper, og derfor kunne føllet blive udsat for angreb fra Nicole, lederhunnen. Vi holdt mor og føl adskilt fra resten af flokken i en periode, og da vi siden lod Nicole møde det nye føl, gik det heldigvis fint, for Nanna viste sig at kunne passe godt på Obi. Det har været uhyre spændende at følge, hvordan rangfølgen i flokken har ændret sig – den milde Nanna har forandret sig til nu at være en skrap dame, der godt kan sætte Nicole på plads. Og det er nødvendigt, for Obi er lidt af en balademager, der godt kan lide at udfordre Nicole! En anden stor oplevelse i 2015 var til Zoos 80 års jubilæum, hvor jeg deltog i showet på Zoofari-scenen med trænede dyr, og på forreste række sad HKH Joakim med sin familie. Heldigvis så de alle ud til at more sig kongeligt!"

"Hvad holder du mest af i dit job?"

"De gode kolleger og vores samarbejde om at få dyrene til at trives så godt som muligt. Vi bruger meget tid på at udtænke nye idéer til, hvordan dyrenes dagligdag kan beriges, og vi har altid antennerne ude efter ny inspiration. Et kasseret reb fra et arrangement hos tigrene – et såkaldt 'tigertræk' – gav os fx en idé til, hvordan det kunne genbruges hos dværgflodhestene. Rebet blev hængt op i anlægget med foder fastgjort til en knude – og det var en fornøjelse at se, hvor vilde flodhestene var med at få fat i foderet – i dette tilfælde storfavoritten: bredbladet persille. Siden hen tog rebet på vandring rundt i andre afdelinger, hvor det blev genanvendt på nye måder. Jeg holder også meget af at være med i shows på Zoofari-scenen, hvor vi i savanneafdelingen hjælper til i højsæsonen. Det er en sjov variation at arbejde med minigrise, heste, høns, rotter, hunde, geder og andre dyr, som vi ikke passer eller træner i det daglige. Og at optræde for børnene og se deres glæde og begejstring er en vitaminindsprøjtning, der giver ny energi lige på stedet."

"Har du et fremtidsønske for Zoo - eller dit job i Zoo?"

"Træning af dværgflodhestene, hvor publikum kan se med, står højt på min ønskeliste. Vi er ved at bygge en træningsvæg, hvor vi vil starte med at vænne dyrene til forskellige øvelser.

Dyrene trives bedst med forskellige former for aktivering, og samtidig optimeres vores muligheder for at tjekke deres helbred. Jeg ser virkeligt frem til, at vi får trænet så meget med dem, at vi kan invitere publikum til at se med."

"Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?"

"Jeg holder af alle dyrene på savannen – og specielt Obi, har jeg et særligt forhold til, da vi brugte meget tid på at forberede hans ankomst. Men ellers er jeg meget glad for vores dværgflodhestepar, Nala og Chip, som har et dejligt roligt gemyt og er meget hyggelige at arbejde med. Deres adfærd har altid fascineret mig, og nu hvor hunnen, Nala, er ved at være kønsmoden, bliver de ekstra spændende at følge."

Medarbejder Highlights

Xenia Capton, dyrepasser

“Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2015?”

“Jeg blev færdiguddannet som dyrepasser sidste år, og umiddelbart efter blev jeg ansat i et vikariat i primatafdelingen. Det er et fantastisk job! Primater er interessante dyr at arbejde med, da de giver så meget feedback. Især orangutangerne, som ellers lever alene, virker meget interesserede i mennesker; de observerer os og virker meget tænksomme. Orangutangen Mona, overraskede mig en dag, hvor hun havde problemer med sin unge, Cinta, der flere gange havde viklet sin fod ind i en snor, som hun måtte have hjælp til at komme fri af. Pludselig så jeg, at hun vinkede mig hen til tremmerne, og så langede hun rebet ud til mig. Det var helt klart, at hun havde tænkt over situationen, og fundet frem til den løsning, at rebet skulle overgives til mig! Det imponerede mig – og samtidig opfattede jeg det som en tillidserklæring, da jeg på det tidspunkt var ret ny i afdelingen. Senere på året havde jeg den kæmpestore oplevelse at være med til at træne vores ældste orangutang, Anna, som skulle forberedes til en operation for grå stær. Jeg skulle træne hende til frivilligt at række sin arm frem, så dyrlægen kunne bedøve hende. Siden trænede jeg hende også til at dryppe øjne. Operationen gik godt, og det var en stor oplevelse at deltage i dette forløb, hvor en orangutang blev opereret for grå stær – for første gang i Danmark.”

“Hvad holder du mest af i dit job?”

“Helt basalt: den daglige pasning af dyrene, hvor der altid sker noget nyt. I øjeblikket er det fx utroligt spændende at følge chimpanseungen My på 3 år og se, hvordan hun begynder at tage ved lære af de voksne. Hver dag ved dagens slutning venter hun spændt på, at jeg lige kommer en tur forbi og leger med hende. Så opfører vi en lille 'chimpansedans' på hver sin side af tremmerne, hvor vi tramper i gulvet og slår på tremmerne – det er med til at skabe tillidsbånd og gør mig altid i godt humør! Jeg holder meget af at træne og aktivere dyrene, i det hele taget er det fantastisk at være med til at gøre en forskel i dyrenes hverdag. Jeg er også meget glad for at fortælle om vores dyr til publikum, både når vi 'speaker' i orangutanghuset, og når vi mere uformelt taler med publikum i haven. – Og så har jeg i øvrigt også de dejligste kolleger, man kan tænke sig!”

“Har du et fremtidsønske for Zoo - eller dit job i Zoo?”

“På det personlige plan håber jeg på at kunne arbejde med menneskeaber i rigtig mange år. For Zoo er mit store ønske, at der bliver bygget nye tidssvarende primatanlæg, specielt orangutangerne fortjener et mere autentisk regnskovsmiljø at kunne boltre sig i.

Desuden kunne jeg godt tænke mig at komme til at træne med chimpanserne, men da de er flokdyr, er det nødvendigt, at der er flere trænere i gang på samme tid – det kræver nemlig en hel del at holde styr på en flok chimpanser – især hvis der er mange unge spilopmagere i flokken.”

“Er der et dyr eller et sted i Zoo, som du har et særligt forhold til?”

“Jeg interesserer mig for alle dyr i vores afdeling. Vi har udover menneskeaberne fx også kattalemurer, bavianer, brunbjørne – og kirkeugler! Uglerne kan ikke ses af publikum, men vi arbejder med dem i et naturbevaringsprojekt. De er meget sky, men kan følges på webcam, og jeg kigger tit ind til dem efter fyraften. Alle dyr er specielle, og jeg synes, at de på hver deres måde fortjener lige meget opmærksomhed.”

Lars Jørgesen
Aalborg Zoo
BRÆTTET
Aalborg
ZOO
GRANATA
CIDER

Medarbejder Highlights

Lars Jeppesen, restaurant- og butikschef

"Hvilken begivenhed har betydet mest for dig i 2015?"

"Den første gang vi holdt en rigtig sydafrikansk grillaften – 'SpitBraai' – i Den Afrikanske Landsby for vores årskortholdere. Det var en helt uforglemmelig aften, hvor stemningen var så autentisk som muligt med både afrikansk mad og vin. Publikum kunne se elefanterne blive vasket, og Craig Spencer, direktør for Transfrontier Africa, fortalte om arbejdet med at bevare den afrikanske elefant, og især om indsatsen fra Black Mamba, en gruppe afrikanske kvinder der frivilligt har engageret sig i kampen mod krybskytter. Det var i mine øjne en fantastisk aften, hvor den store verden blev åbenbaret i vores 'lille, store Zoo', og hvor zooværdierne gik hånd i hånd med det salgsmæssige. Aftenens overskud gik naturligvis til Transfrontier Africa! Det var en aften, som gav os meget positiv respons – og bagefter fik vi mange tilmeldinger til julefrokoster i kombi med rundvisninger i Zoo, uden at vi havde gjort særligt reklame for det. Gode Zoo-oplevelser virker som en boomerang!"

"Hvad holder du mest af i dit job?"

Jeg synes, det er utroligt interessant at prøve at få den røde tråd i Zoos vision/mission forbundet med den kommercielle side af Zoo. Det er svært at få de to sider til at forenes – det kan af og til minde om den berømte gordiske knude, og der må en del kreativitet og nytænkning til for at få knuden forvandlet til en smuk sløjfe om en fantastisk Zoo-pakke! Jeg er dog meget forhåbningsfuld og synes, at vi allerede har fat i noget væsentligt ved at lade spiseoplevelsen spille sammen med temaet for forskellige arrangementer, hvor fortællinger om dyr, natur og naturbevaring indgår. Jeg holder også meget af at kreere sjove oplevelser, som fx vores nye 'gimmick' ved selskaber, hvor gæsterne skal gætte, hvilket dyr der er på menuen. Det ryster gæsterne sammen og giver dem i høj grad en følelse af nærvær og oplevelsen af at befinde sig i en zoo – og når de så fx bliver ført ud i haven bagefter for at spise desserten blandt tapirer og myreslugere i det sydamerikanske tropehus, så ryger stemningen helt til tops.

"Har du et fremtidsønske for Zoo - eller dit job i Zoo?"

"Det er mit håb, at det i løbet af de næste 2-3 år vil blive lige så naturligt for Zoos årskortholdere at tage ud at spise i Zoo, som det er tage ind til byen. Vi skal have gang i flere spændende begivenheder i relation til årets gang, fx en efterårsaften med vildt på menuen – vildere end vild! Mortens Aften med and, gås – eller måske struds – og passende flyvske dyrepasser-fortællinger. Vi har allerede planlagt fra 2016 at skrue op for antallet af kulturelle begivenheder.

Desuden håber jeg, at det vil blive stadig mere naturligt for Aalborgs borgere at fejre de store livsbegivenheder i Zoo. "

Zoologi og formidling

Sort kaiman, Melanosuchus niger

De første sorte kaimanunger klækket i fangenskab kom til verden den 1. maj 2013 i Aalborg Zoo. Lige nu arbejdes der på at få dem flyttet til andre zoos, for i august 2015 klækkede det andet kuld, og det resulterede i 12 sunde, sorte kaimaner, som venter på at blive præsenteret i udstillingen.

Der er ganske få zoos, som har denne art i Europa, derfor bliver de fleste af ungerne fra det første kuld sendt til Phoenix Herpetological Society i Arizona. I USA har man en del ældre hunner, men ingen hanner. De modtager tre hanner og fem hunner samt to fra det nye kuld, som ikke er kønsbestemt endnu. De sidste to hanner fra det gamle kuld bliver sendt til Zoo de Guyane i Fransk Guyana. De har i forvejen en han og fem hunner.

Status: Den sorte kaiman er en af de få arter der har fået det bedre igennem de sidste år på grund af fredning, men er stadig stærkt truet på grund af handel i de fleste lande. I mange år har man indsamlet æg og unge individer i naturen og bragt dem til farme, hvor de vokser indtil de er store nok til slagtning. Skindene bruges til tasker og beklædning.

Giraf, Camelopardalis rothschildi

Vores unge avlsgiraf kom uheldigt afsted i sin boks tilbage i 2014. Han skred ud på bagbenene og pådrog sig skader på muskler og sener. Skaderne var så store, at han ikke stod til at redde, og han blev derfor aflivet. Siden da har vi søgt efter en ny avlshan.

Aalborg Zoo har i årenes løb haft god succes med at få girafkalve. Hele 97 Rothschild giraffer er gået igennem stalden. Det startede tilbage i 1968 med en tyr og fem hunner, som kom direkte fra Uganda. Vore hunner stammer stadig i lige linje fra disse første fem hunner, men hanner er blevet tilført med jævne mellemrum, for at undgå indavl. På grund af den gode avl er rigtig mange kalve blevet sendt videre til især europæiske zoos, men også Argentina og Canada har modtaget dyr. Det betyder, at vore giraffer er i familie med rigtig mange af de små 400 Rothschild giraffer, der findes i Europa, så opgaven med at finde en ubeslægtet avlstyr bliver sværere og sværere.

Derfor var der heller ikke lige en ny girafhan, som stod på spring, da vi manglede, han var faktisk kun lige blevet født. Den 12. februar så han dagens lys i Magdeburg Zoo i Tyskland, og den 8. september 2015 ankom han til Aalborg Zoo. Han er stadig kun 2 år gammel, så vi må vente ca. 1½ år mere før han er klar til at træde i aktion, og så går der yderligere 14-15 måneder, før vi ser den næste kalv i Aalborg Zoo.

Status: Der er under 2.500 Rothschild giraffer tilbage, splittet op i mindre populationer, hvoraf ingen er over 250 individer, og antallet falder. Rothschild giraffen er ifølge IUCN truet men er på grænsen til at være kritisk truet.

Kirkeugle, Athene noctua

Men også indenfor vore egne grænser findes der truet natur og truede arter. Vores egen lille kirkeugle, som har sit danske kerneområde i Vesthimmerland, er særdeles truet som dansk ynglefugl. Udviklingen i udnyttelsen af det danske landskab har gjort leveforholdene ringere, og tilbagegangen markant. Der er måske 15 ynglepar tilbage i Danmark, og det er for lidt, hvis den selv skal overleve. Hvis ikke der gøres en indsats for denne fugleart hurtigt, vil den formodentlig forsvinde fra dansk natur inden for en kort årrække.

Aalborg Zoo vil gerne være med til at sikre kirkeuglen i Danmark og samtidig sætte fokus på den danske natur og de danske arter, som er truet.

Aalborg Zoo modtog 21. marts 2014 et kirkeuglepar fra en hollandsk opdrætter. Trods sikring med minktråd hele vejen rundt, lykkedes det et rovdyr at få fat i hunnen igennem tråden i bunden nogle få dage senere, og vi sad tilbage med en enlig han. Samme efterår 29. oktober 2014 fik vi endnu et par, og med ekstra sikring af anlægget fik de ro til at lægge fem æg. Udrugningen gik i gang som planlagt, men æggene klækkede aldrig. Vi håber på bedre held i år.

Formålet med at holde kirkeugler i Aalborg Zoo er i første omgang avl. Aalborg Zoo vil gerne bidrage til den forholdsvis lille fangenskabspopulation, som findes i de europæiske haver, 136 individer fordelt på godt 40 zoos.

Målet for 2016 er således at klække en hun til vores enlige han, så vi kan danne endnu et par. Er vi heldige at få flere unger på vingerne, vil vi træne dem til formidling på Zoofariscenen, så vi herfra kan give vore gæster en god oplevelse med en af de danske "truede tigre".

Status: I Danmark er der måske 12-15 ynglepar tilbage, og arten er derfor i risiko for at uddø i Danmark inden for kort tid. Arten er i tilbagegang i store dele af det vestlige og centrale Europa. Ifølge IUCN er kirkeuglen på verdensplan ikke truet.

Isbjørn, Ursus Maritimus

Efter en periode kun med hunisbjørne fik Aalborg Zoo igen et isbjørnepar i april 2015. Lars, den nye han, er stadig ved at falde til og vænne sig til det nye selskab, de nye omgivelser og den nye kost. Han er en herre i sin bedste alder, 21 år, og har tillagt sig nogle vaner. Han rører helst ikke grøntsager, men kød og laks især og lidt sødt til dessert, pære eller melon, er hans livret. I Aalborg serveres der dog ikke livretter hver dag, så lidt efter lidt har dyrepasserne vænnet ham til at spise bladselleri, tomat, gulerødder og end- og knoldselleri.

Lars har til tider stereotyp adfærd, hvor han vandrer frem og tilbage uden mål eller formål. Vi har en mistanke om at han i den forrige zoo, er blevet fodret, når han viste stereotyp adfærd. Det kan være med til at bryde adfærden i den korte tid det tager at spise, men fodring er med til at belønne og dermed forstærke adfærd, så det er en rigtig dårlig taktik.

Vi forsøger at ændre hans adfærd ved ikke at fodre ham, når han udviser den stereotype adfærd, men derimod belønne ham, når han udviser normal adfærd. Til det er fiskemandens fiskefrikadeller den suverænt bedste belønning.

Lars har fået afkom før, så håbet var at Malik ville blive drægtig allerede i 2015. Det skete desværre ikke, så nu håber vi på 2016

Dyrlægeklinikken

Aalborg Zoo's Dyrlægeklinik danner altid rammen om spændende og varierede udfordringer. I 2015 var en af de absolut mest karismatiske patienter orangutangen Anna.

Anna, der nu er 43 år gammel, har gennem de seneste år fået et tiltagende dårligere syn, som krævede undersøgelse. Hen over sommeren trænede vi hende op til at løfte armen således, at hun kunne modtage injektion med bedøvelse i armen. Dette giver en meget mere rolig bedøvelse end at skyde en pil med bedøvelsesmedicin i hende. Specielt på grund af Annas relative høje alder var det vigtigt med så skånsom en bedøvelse som muligt.

En tidlig lørdag morgen i august blev Anna stille og roligt bedøvet og kørt til Nuklearmedicinsk Afdeling på Aalborg Universitetshospital. Personalet på Nuklearmedicinsk Afdeling og Klinisk Biokemisk Afdeling gjorde et stort frivilligt arbejde for at scanne Anna og undersøge hendes blodprøver, og det viste sig, at hun er sund og rask. Øjenpanel dyrlæge Thomas Larsen fra Dyrehospitalet City Syd undersøgte Annas øjne og konstaterede grå stær på begge øjne. Thomas satte os i forbindelse med Claus Bundgaard Nielsen på Aarhus Dyrehospital som er øjenspecialist og kan operere for grå stær. Så i de efterfølgende måneder begyndte vi at planlægge operationen. Hos mennesker er det en standardoperation, men der er kun få orangutanger, der har fået lavet denne operation. Annas nye linser blev lavet i Tyskland, og forløbet krævede nøje planlægning, ikke mindst fordi udstyret er helt særligt og venligst udlånt af både Claus og Thomas.

Midt i planlægningen fik vi alle en grim overraskelse. En morgen kom Anna ikke ned til sin morgenmad, som hun plejer. Endelig ved middagstid så vi hende, og det viste sig, at to af hendes tæer var meget hævede og blodige. Vi fik hende bedøvet og fandt ud af, at de var brækkede, så slemt at den ene tå havde et åbent brud. Dette måtte ordnes hurtigst muligt, og lørdag morgen kom Benedict Kjærgaard fra Forsøgsdyrsenheden på Aalborg Universitetshospital for at operere hende. Anna var nu så vred og mistroisk overfor Zoo's egen dyrlæge, at hun ikke fik lov at bedøve hende. Heldigvis var hendes dyrlæge gennem mange år, Paul Clausen fra Aalborg Hestepraksis med til operationen, og han fik lige akkurat lov til at bedøve hende. Benedict amputerede et tåled og syede hende godt. Gennem de næste måneder helede såret meget langsomt, fordi Anna er en pilfinger og holdt det åbent.

Endelig kom dagen for grå stær operationen, og køkkenet i orangutanghuset var igen omdannet til operationsstue. Anna var nu så mistroisk overfor at blive stukket, at vi måtte bedøve hende med pil, men det gik fint, og hun gennemgik en meget grundig øjenundersøgelse med Claus's specialviden og udstyr.

Så opererede han Annas venstre øje og satte en ny kunstig linse i øjet. Anna vågnede fint og har ingen bivirkninger efter operationen. Det er med stor glæde at hendes syn nu er blevet forbedret. Vi håber dermed Annas livskvalitet de næste år er markant forbedret. Anton, vores unge han på snart 8 år, er helt tydeligt glad for at have hende tilbage som selskab og sparringspartner i orangutanglivet.

Forskning og naturbevaring

Aalborg Zoo Naturbevaringsfond støtter årligt en lang række forskellige truede dyrearter primært i Danmark men blandt andet også i Sydafrika. Mange studerende har stor glæde af denne økonomiske håndsrækning til at udføre deres forskningsprojekt.

I 2015 støttede Aalborg Zoo Naturbevaringsfond et kirkeugleprojekt.

Kirkeuglen (Athene noctua) lever i Europa men er mange steder udryddelsestruet, fordi dens levesteder er stærkt reduceret som følge af landbrugets ensartede fremtrængen i landskabet. Kirkeuglen behøver hule træer eller gamle staldbygninger - eller kirketårne - tæt på vedvarende græsarealer for at yngle. Kirkeuglen lever nemlig af små gnavere samt insekter, orme og snegle, og kirkeuglerne bevæger sig sjældent langt fra det sted, de selv er klækket. Der er kun cirka 30 ynglende kirkeuglepar tilbage i Danmark – primært i Himmerland.

Aalborg Zoo har tre kirkeugler, et par og en enlig han. Håbet er, at de vil yngle, og derfor er de endnu ikke synlige for publikum. Sidste år lagde hunnen æg, men desværre overlevede de ikke til klækning. Hvis vi er heldige at få en større population af kirkeugler, er hensigten at fremvise uglerne for publikum og forhåbentlig indgå i et europæisk avlssamarbejde.

Kirkeugleprojektet, som Aalborg Zoo Naturbevaringsfond støtter, er et specialeprojekt om Citizen science og kirkeuglerne i Aalborg Zoo.

Projektstøtten er primært gået til indkøb af kameraer, således at alle med interesse for kirkeugler kan gå ind på hjemmesiden kirkeugler.dk og se Zoo's tre kirkeugler og registrere deres adfærd. Formålet med projektet er at involvere almindelige borgere i adfærdsobservationer og derigennem lære hvad kirkeuglerne i fangenskab egentlig laver dag og nat. Specialeprojektet forventes afsluttet i 2016 under vejledning af professor Cino Pertoldi og Aalborg Zoo dyrlæge.

Cino Pertoldi har med kollegaer flere gange internationalt og nationalt udgivet videnskabelige artikler om kirkeuglens genetik. De har blandt andet analyseret 333 kirkeugler fra 15 europæiske, med hensyn til såkaldte mikrosatellit steder i generne. Resultaterne viste, at selvom kirkeuglen er på tilbagegang i mange lande, så har kirkeuglen stadigvæk en stærk genetik og vil være i stand til at overleve uden betydelig indavl, såfremt de rette levesteder vil være til stede. Især populationerne i Italien, Portugal, Grækenland og Rumænien er stabile, så herfra kunne måske tages individer til at holde bestandene i de øvrige lande ved lige.

Desværre er det ikke så nemt at flytte rundt på ugler mellem lande på grund af hensyn til smittefare af diverse sygdomme såsom influenza og salmonella. Mange lande blandt andet Danmark har desuden også meget restriktiv lovgivning med hensyn til at blande gener fra vilde dyr med dyr i fangenskab.

Markedsføring

Da der i 2015 ikke var egentlige nyheder i form af nye anlæg, eller udstillinger i Zoo, tog markedsføring og arrangementer i stor udstrækning udgangspunkt i EAZA's kampagne "Pol til Pol" med sloganet "Træk stikket ud", samt havens 80-års fødselsdag.. Salget af årskort var som sædvanligt også i fokus med hovedvægt på annoncering op til påske.

I efteråret 2014 blev følgere af vores side på Facebook bedt om at give til kende, hvilke 3 ud af 15 udsagn/værdier, de mente passer bedst på Aalborg Zoo.

Følgende værdier blev lagt mest vægt på (USP'er):

- Hygge
- En familieoplevelse
- Viden om dyr og natur
- En sjov oplevelse
- Gennem et besøg i Aalborg Zoo støtter man et godt formål

Disse udsagn var udgangspunktet i blandt andet outdoorkampagnen i samarbejde med Spar Nord og gennemsyrede også markedsføringen på øvrige platforme.

2015 blev året, hvor satsningen på online annoncering blev igangsat. Der blev udpeget kampagneperioder med forskellige budskaber hen over året, som blev eksponeret på forskellige online platforme, hvor vores potentielle gæster i forvejen var, f.eks. Trendsales, Billetnet, Metroxpress, BT, DBA og mange andre medier.

Vi kan se, at interesserede blev ledt til vores hjemmeside og til køb af årskort fra de forskellige platforme, og i det hele taget performede kampagnerne godt i forhold til andre firmaers kampagner. Online annonceringen fortsætter også i de kommende år med større og større tryk, men vi vurderer, at det stadig er nødvendigt også at befinde os på diverse andre medieplatforme for at få bedst mulig synlighed og eksponering.

Vi nyder godt af et stort og godt samarbejde med Nordjyske Medier, som netop udbyder annoncering på mange forskellige platforme. Nordjyske Medier er Nordjydernes foretrukne trykte avis, og også online ligger Nordjyske nu som det foretrukne nyhedsmedie. Der annonceres også på radiostationerne ANR og AURA, til tider på TV-stationen 24-Nordjyske samt i seniorbladet "Dit Blad". Der er p.t. dialog i gang med Jubii.dk, som nu også hører under Nordjyske Medier og tilbyder online annoncering blandt andet på DMI.dk.

Formidling & arrangementer

Arrangementer er med årene blevet et helt centralt element i Zoooplevelsen, og med de mange forskelligartede arrangementer sørger vi for, at der altid sker noget i Zoo, og at ikke to dage er ens. Hvert år vælges der et tema for årets arrangementer. Det overordnede tema i 2015 var "Pol til Pol" og handlede om ressourceforbrug og bæredygtighed. Temaet blev lanceret af den europæiske zooforening EAZA og kørte som tema i mange europæiske zoologiske haver.

Zoofariscenen

I 2014 åbnede vi et nyt aktivitetsområde med et stort sceneområde. Scenen blev allerede første år ramme for præsentationer med trænede dyr, hvor dyrepasserne fortalte om deres dyr og gæsterne fik en masse sjove og lærerige historier med på vejen. I 2015 udvidede vi præsentationerne på scenen med en række eksterne kunstnere. Man kunne således opleve Flying Superkids Junior, Motor Mille, Onkel Reje m.fl., som alle optrådte for fulde huse.

Overnatning på savannen for årskortholdere

Som et helt nyt tiltag kunne vi i 2015 give vores årskortholdere mulighed for at overnatte på savannen. 400 årskortholdere slog deres eget telt op og fik en helt fantastisk aften og nat i Aalborg Zoo. Grillene var tændte, så rigtigt mange havde selv medbragt mad, og der var fodringer af isbjørne og elefanter. Arrangementet var en stor succes og vil blive gentaget i 2016.

Pinse i elefanternes tegn

I pinsen havde vi valgt, sammen med dyrepasserne i elefanthuset, at sætte fokus på Transfrontier Africa, som er det naturbevaringsprojekt, vi støtter i Sydafrika. Der blev sat telt op foran elefanthuset, hvorfra der blev solgt armbånd, samt kaffe og kage. Der blev fodret i elefanthuset og fortalt om vores elefanter og projektet i Sydafrika. Overskuddet gik ubeskåret til Transfrontier Africa.

Juleaften med fri entre

Traditionen tro var der fri entre til Aalborg Zoo mellem kl. 10 og 13 juleaftensdag. Ikke færre end 10.000 mennesker valgte at slå vejen forbi og få lidt frisk luft inden anden og gaverne. At besøge Aalborg Zoo juleaften er efterhånden blevet en tradition for mange langt ud over Aalborg bys grænser og giver os en enestående mulighed for at vise vores produkt frem. Der var igen i år julegudstjeneste på Zoofariscenen og Sct. Mariæskolens Big band sørgede for at spille og synge for til julesalmerne.

Skoletjenesten

I 2015 var der mange elever i Skoletjenesten i Aalborg Zoo. 6.873 elever nød godt af undervisningen i skoletjenesten, og det er en fremgang i forhold til sidste år på 331 elever, svarende til en stigning på 5%.

Skoletjenesten tilbyder undervisning i 23 emner, såsom "Savannens dyr", "Truede dyr" og "Evolution". Der bruges ikke bøger og film, her handler det om at bruge alle sanser, da der arbejdes med levende dyr og effekter som skind, knogler og kranier. Det mest populære oplæg, er "Afrikas savanner", hele 60 klasser oplevede dette emne. Alt i alt blev der afholdt 423 oplæg i år 2015.

Skoletjenesten henvender sig primært til folkeskoleelever fra 0. klasse til og med 10. klasse, gymnasier, tekniske skoler, lærer- og pædagoguddannelsen. Indskolingen udgør 55% af de underviste elever. Mellemtrinet 17% og udskolingen 6%. Gymnasierne er også flittige til at bruge Skoletjenesten og udgør nu 11%, svarende til over 500 elever.

Klasser, som besøger Skoletjenesten, arbejder som regel med det valgte emne hjemmefra. Dette er ofte mest teoretisk funderet i de større klasser, og her er vi gode til at supplere teorierne med praksis. På den måde kan enkelte workshops eller forsøg med fx mus, give eleverne en direkte erfaring, som gør, at ofte svære teorier bliver nemme at forholde sig til.

I Skoletjenesten er tilknyttet to fastansatte formidlere og en lærer på deltid, ligesom der benyttes biologi- og lærerstuderende i undervisningen.

Naturvidenskabsfestival

Endnu engang slog Dansk Naturvidenskabsfestival i Zoo deltagerrekord. Hele 11.735 folkeskoleelver deltog i 2015 mod 8.812 i 2014, en markant stigning siden festivalen blev afholdt første gang i 2008 med bare 1500 deltagere.

Festivalens formål er at give elever fra folkeskolens mellemtrin og overbygning mulighed for at opleve, at naturvidenskab er både sjovt, spændende og nærværende i vores hverdag, og samtidig give dem et indblik i, hvad hvordan man arbejder med naturvidenskab i gymnasiet og på nogle af de videregående uddannelser, så de får øjnene op for naturvidenskaben som en mulig karrierevej.

Naturvidenskabsfestivalen begynder altid om søndagen, hvor alle havens gæster har mulighed for at deltage i festivalens aktiviteter. De efterfølgende hverdage er det så skoleelevernes tur til at eksperimentere i et uformelt læringsmiljø midt mellem Zoos vilde dyr.

Under overskriften "Vidunderlige Vilde Verden" blev Zoo omdannet til en stor eksperimentel markedsplads, hvor man blandt andet kunne få svar på, hvordan man laver vingummi, hvorfor man kan lave strøm af grøntsager, hvad en kartesiansk djævel egentlig er for en størrelse, og hvordan insektbøf smager.

Skovbakken

2015 blev året, hvor Zoo for første gang i mange år foretog driften af spisesteder og kiosker for første gang i mange år.

Der blev etableret en ny og moderne legepladskiosk som erstatning for den gamle kiosk ved søløverne, og gæsterne har taget det nye tiltag til sig i sådan en grad, at vi i 2016 vil udvide med et ekstra salgssted i tæt tilknytning til legepladsen. Ligeledes har vi renoveret den gamle centerkiosk til et tematiseret spisested fra Mellemamerika, for at styrke gæstetilfredshed og give Zoos gæster en ny og anderledes madoplevelse, hvor et af værktøjerne er, at det skal være autentisk og velsmagende at spise i Zoo. Som en del af denne proces har vi også givet de ansatte i spisestederne et kompetenceløft, så de har bedre forudsætninger for at yde god service til kunderne og selv får en bedre dag på jobbet.

I efteråret holdte vi en Sydafrikansk aften med foredrag og autentisk mad for vores årskortholdere. Aftenen var en succes og vi modtog stor ros og ønsker om flere af den slags arrangementer.

I efteråret gennemførte vi første etape af et re-design af Skovbakken så den blev mere hyggelig og imødekommende.

Processen fortsætter i 2016 med nye tematiserede menuer, gastronomisk fortælling og en gennemgribende ombygning af restauranten. På Spisehuset Skovbakken ønsker vi, at du skal stoppe op og nyde den kærlighed, intensitet og magi et måltid kan bringe. Det handler om samvær, kvalitet og nydelse, når du holder dit arrangement i Aalborg Zoo. Vi er en familie af ildsjæle og madnørder, der arbejder for at skabe oplevelser.

Vores vision er at præsentere spændende råvarer fra hele verden. Råvarer der både er velsmagende og med til at forbedre hverdagen for de bønder og små producenter, der skaber disse unikke råvare, som vi benytter os af på Spisehuset Skovbakken.Vi finder inspiration i den afrikanske landsby eller hos den grønlandske fanger, der kommer ind på brættet med dagens fangst for at sælge og dele den.

Året i tal og økonomi

Besøgstal

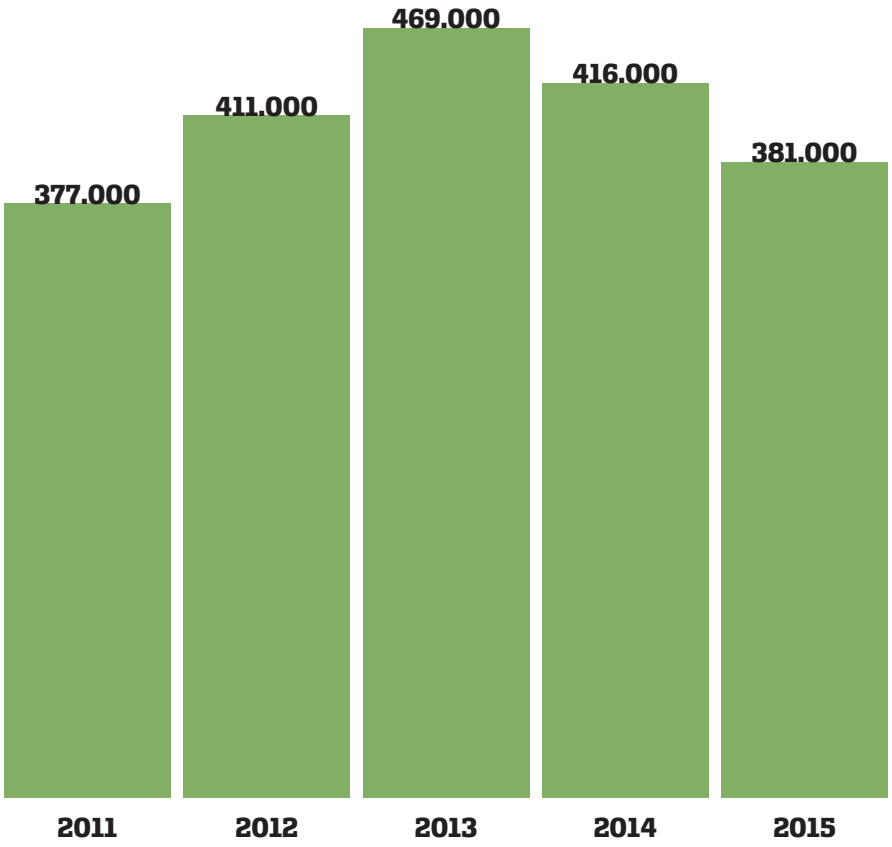
377.000
411.000
469.000
416.000
381.000
2011
2012
2013
2014
2015

Indtægts- og udgiftsfordeling

Indtægternes fordeling

- 43,1% Billetindtægter
- 30,4% Offentlige tilskud
- 20,2% Zooshop & spisesteder
- 4,0% Sponsorer
- 2,0% Ekstraordinære indtægter
- 0,4% Øvrige

Udgifternes fordeling

- 22,7% Spisesteder & butik
- 21,4% Drift & service
- 24,4% Zoologi og formidlingsafd.
- 11,2% Salgs- og kommunikationsafd.
- 10,4% Øvrige
- 8,0% Finansiering/afskrivning
- 1,7% Ekstraordinære udgifter

LEGEPLADS KIOSK
PREMIER IS
GAMMELDAGS
SOFT ICE

Samarbejdspartnere

Stærkt samarbejde

Aalborg Zoo havde igen i 2015 et tæt samarbejde med andre haver via organisationerne DAZA, EAZA og WAZA. Formålet er her at intensivere formidlingen om naturbevaring og bæredygtighed.

Inden for turistbranchen har vi et fint samarbejde med vores attraktionskolleger i regionen og i fællesskab gør vi opmærksom på alle de mange oplevelser Nordjylland kan tilbyde både borgere og gæster.

I 2015 fortsatte vi på udbygningen af det gode samarbejde med Aalborg Universitet, blandt andet gennem den fælles aktivitet Aalborg Zoo Conservation Foundation.

Vi oplevede igen et år med stor interesse fra erhvervslivet i Aalborg og regionen som helhed. Det kom ikke mindst til udtryk i kredsen af SamarbejdsPartnere, som endnu en gang leverede en fantastisk opbakning.

www.aalborgzoo.dk
#aalborgzoo
Aalborg
zoo